

HERED: På Kviv i Nærbe og Hå ligg Jærmuseet ein utstillingstilsettes og utstilling Hå av Jærmuseet. (Foto: Pål Christoffersen)

«Alle» frir til Jærmuseet

SANDNES: I mai 2002 vart Sandnes museum utstyrt til Jærmuseet. Her er resultatet av samarbeidet med Nærbe og Hå. Sandnes museum er utstyrt med nye utstillingar og utstillingar av Sandnes museum. (Foto: Hans Petter Jacobsen)

Reidun Gudmestad

POPULÆR: Jærmuseet er svært populært. Sandnes Museum er utstyrt med nye utstillingar og utstillingar av Sandnes museum. (Foto: Hans Petter Jacobsen)

POPULÆR: Jærmuseet er svært populært. Sandnes Museum er utstyrt med nye utstillingar og utstillingar av Sandnes museum. (Foto: Hans Petter Jacobsen)

Jærmuseet har sett besøksrekord i igjen. 9500 fleire vitja museet i fjor. No bankar også nye friarar på døra og vil inn under Jærmuseet sine venger.

Reidun Gudmestad / tekst

JÆREN: Oppoverkurven er brutt for Jærmuseet. For to år sidan auka besøkstala med 14.500. I fjor altså med 9500 til 48.000 i alt. Det er skulebesøka som gjer utslaget, seier direktør Målfrid Smørteland. Jærmuseet har satsa på dei heilt unge, og det har gitt resultat. Jærmuseet består av anlegg på Kviv i Nærbe, legget på Kviv i Nærbe, Sandnes museum, Hå byggesandnes museum, Science Circus damuseum, Science Circus og Låmagarden i Gjesdal.

Dobling i Sandnes

Størst auke hadde Sandnes der besøkstala vart meir enn dobla i fjor. Det skuldast også alle tiltaka retta mot dei unge besøkjande. 9500 var innom der i fjor. Året før var

talet 4508. Sandnes Museum vart ein del av Jærmuseet vart 2002.

Men også her på Kviv har besøkstala i heilene stabilisert seg på eit høgare nivå

en fjor. Når me får opna siste del av vitensenteret, «Mat må man ha», 22. mai, så blir det ei utfordring at folk får vitja om det og at endå fleire kjem hit, seier Smørteland.

27.500 gjesta Jærmuseet på Kviv i Nærbe i fjor. Det er nær 2000 fleire enn året før. Hå byggesandnes museum gjeikk også litt til opp, med 92, til 1896 besøkjande.

reidun.gudmestad@aftenbladet.no

48.000 besøkjande på Jærmuseet

POPULÆR: I Sandnes vart besøkstala meir enn dobla. Her frå ein kinesisk utstilling i fjor. Frå venstre Olav Bråttveit, Gro Persson og Sigbjørn Stangeland frå Sandnes Museum. (Foto: Hans Petter Jacobsen)

Ved det trillande vitensenteret, Jærmuseet Science Circus, gjeikk besøkstala litt ned.

Det skuldast at busnen har stått stille for oppgjerding store delar av året. No er det rullande vitensenteret på vegen igjen med nye tilbod, fortel Smørteland. Rebuskajonen var på 762 til 5867. Låmagarden i Gjesdal vart ein del av Jærmuseet for eit år sidan. Besøksktalet gjeikk ned med 57 til 3196.

Fleire vil til Jærmuseet

Neste onsdag er det styremøte for Jærmuseet. Då skal styret drøfta kva haldning dei skal ha til friarane som no bankar på døra og gjerne vil inn under Jærmuseet-paradisen.

Det gjeikk både det planlagde nasjonale Garborgsentret på Bryne og 140 år gamle «Riskaaford II». I tillegg har politkarane i Hå gitt uttrykk for at dei godt kan tenkja seg at Hå gamle prestegard kjem inn under Jærmuseet. Det har enno ikkje vore formell kontakt mellom kommunen og Jærmuseet om dette.

2004 – Eit nytt godt år for Jærmuseet

2004 var eit nytt år med vekst og framgang for Jærmuseet

- 47.913 personar besøkte Jærmuseet sine ulike anlegg i 2004. Dette var omlag 9400 fleire enn året før.
- Det blei utført om lag 25 årsverk, vel 4 årsverk meir enn i 2003.
- I mars 2004 blei arkitektkontoret Askim og Lantto, Oslo, kåra til vinnar av arkitektkonkurransen for nytt museumsbygg i Sandnes med prosjektet «Jonas og vitenfabrikken».
- Storparten av arbeidet med utstillinga «Alle teller» på Abelloftet i Sandnes blei utført i 2004, og utstillinga åpna i februar 2005.
- Arbeidet med dei nye utstillingane på Kvia gjekk og for fullt dette året, og det nye vitensenteret her kunne åpna i mai 2005.
- Storparten av prosjektet «Vitensenter på hjul» blei også gjennomført i 2004, og Science Circus kunne prøva ut det nye ambulerande realfagstilbudet frå slutten av oktober.
- Konsolideringa av museumsregion Jæren tok eit nytt steg i 2004, då Jærmuseet overtok driftsansvaret for Gjesdal bygdemuseum.
- 1. april 2004 avslutta museet det store fylkesfinansierte flytteprosjektet av gjenstandar til fjernmaga-

sinet på Åmøy, men delar av museet sine samlingar er likevel på stadig flyttefot og på leit etter meir permanente lagerlokale.

Stiftinga Jærmuseet

er eit konsolidert museum og omfatta pr. 31.12.2004 følgjande anlegg:

- Jærmuseet Kvia med Kvia 4H-gard.
- Ulike anlegg i Hå kommune som tidlegare hørde inn under Hå bygdemuseum.
- Sandnes museum med anlegg som tidlegare hørde inn under dei lokale musea i Sandnes kommune.
- Anlegg som tidlegare hørde inn under Gjesdal bygdemuseum i Gjesdal.
- Jærmuseet har i tillegg fagleg ansvar for Flyhistorisk Museum Sola.

Museet sitt hovudkontor ligg på Nærbø i Hå kommune.

Sørvest-norsk vitensenter

Frå 2003 har også Jærmuseet status som regionalt vitensenter med ansvar for Sørvestlandet. *Jærmuseet – Sørvest-norsk vitensenter* blei då eitt av seks regionale vitensentra som UFD peika ut. I 2004 fekk museet 1,35 mill. kroner frå UFD til dette formålet, (fordelt av Vitensenterutvalet og utbetalt frå Norges Forsknings-

råd). I tillegg har me fått 1,2 mill kroner frå Den kulturelle skulesekken for skulåret 2004/2005.

Styret

Styret er sett saman av ein representant frå kvar av stiftarkommunane, ein representant frå Rogaland fylkeskommune, to styremedlemmer som er rekrutterte på fritt grunnlag og ein representant frå dei tilsette. Styret hadde i 2004 følgjande samansetting: styreleiar: Martha J. Ulvund, nestleiar: Roald G. Bergsaker (Rogaland fylkeskommune), styremedlemmer: Karl Edvard Aksnes (Gjesdal), Michael Evans (Time), Elfin Lea (Klepp), Terje Mjåtveit (Hå), Kurt Randeberg (Randaberg), Jostein Rovik (Sandnes), Per Øhman (Sola), Ivar Rusdal (oppnemnt på fritt grunnlag), Solveig Hope (tilsette).

Personale

I alt 51 personar mottok løn frå Jærmuseet dette året, og dei utførte til saman ca. 25 betalte årsverk. Pr. 31.12. 2004 var staben samansett slik:

	2004	2003
Fast tilsette innanfor ordinære budjettrammer:	18	16
<i>(Av desse heiltid:</i>	<i>11)</i>	<i>11</i>
Faste stillingar finansiert av prosjektmidlar:	3	2
Mellombels prosjektfinansierte stillingar:	5	2
Samla årsverk:	25	20,7
Personar i alt som mottok løn frå museet:	51	59

Økonomi

Jærmuseet hadde i 2004 eit samla årsresultat på kr. 59.113,-. Medrekna renteinntekter var inntekter, tilskot og bruk av overførte løyvingar 18,982 mill. kroner. Museet hadde 21.12.2004 ein fri eigenkapital på kr. 4,703.888.

Tilskot, eigeninntekter i 2004 og bruk av øyremerka midlar fordeler seg slik:

Oversyn over faste tilskot og driftsinntekter

	2004		2003	
	<i>kr.</i>	<i>%</i>	<i>kr.</i>	<i>%</i>
Staten v/KKD	4,030.000	34,5	3,895.000	36,0
Rogaland fylkeskommune	1,890.000	16,0	1,787.600	17,0
Jærkommunane	4,479.177	38,5	3,841.400	35,0
<i>Sum faste off. driftstilskot</i>	<i>10,399.000</i>		<i>9,524.000</i>	
Eigeninntekter og refusjonar	1,316.565	11,0	1,334.480	12,0
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>11,715.564</i>		<i>10,870.380</i>	
Finansinntekter	282.999		444.000	
Bruk av øyremerka tilskot	6,983.745		2,152.503	
<i>Samla inntekt</i>	<i>18,982.308</i>		<i>13,467.000</i>	

Prosjektmidlar og oppfølging av særskilde prosjekt

I 2004 har Jærmuseet mottatt prosjektmidlar og tilskot til fleire prosjekt, både frå stat, fylkeskommune, kommunar og private:

<i>Bidragstytar</i>	<i>Kr.</i>	<i>Formål/Prosjekt</i>
Kulturdepartementet	3,270.000	Vitensenterutstillingar på Kvia
Den kulturelle skulesekken/ABM	885.000	«Vitensenter på hjul» (Science Circus)
Den kulturelle skulesekken	1,200.000	Vitensenterprosjekt 2004/2005
Utdannings- og forskningsdep.	1,350.000	Driftstilskot regionalt vitensenter
Fylkesmannen i Rogaland	25.000	Tilbakeføring av lynghei, Kvia
Rogaland fylkeskommune	25.000	Abelloftet i Sandnes
Sandnes kommune	390.000	Arkitektkonkurranse
Hå kommune	25.000	Toalettanlegg Audamotland
Hå kommune	76.000	Kompensasjon tilrettelegging elevbesøk Kvia
Lyse AS	110.000	Driftstilskot Abelloftet i Sandnes
Stenslands Fond	100.000	Abelloftet i Sandnes
SR-Bank	50.000	Busstransport til Leonardo-utstilling Sandnes
NITO	25.000	Sandes museum

Styreleiar Martha J. Ulvund kunngjer namna på vinnarane av arkitektkonkurranse. Foto: Jærmuseet.

Større investerings- og utstillingsprosjekt *Arkitektkonkurranse og planlegging av nybygg for Sandnes museum*

I mars 2004 kunne Jærmuseet kåra vinnaren av arkitektkonkurranse for nytt museumsbygg i Sandnes. Arkitektkontoret Askim og Lantto i Oslo vann med prosjektet «Jonas og vitenfabrikken».

Konkurranse var finansiert med 1 mill. frå Sandnes kommune og 1 mill frå Sandnes Sparebank. Prosjektet omfattar eit nybygg og rehabilitering av Solavn. 10, den gamle sykkelfabrikken til firmaet Jonas Øglænd. Nybygget er kostnadsrekna til omlag 95 mill.

kroner (eks. mva). Målet er at nybygget, som i alle hovudsak skal innehalda utstillingar, auditorium, kafe og andre publikumsfunksjonar, skal stå ferdig til kulturhovudstadsåret 2008.

Abelloftet i Sandnes

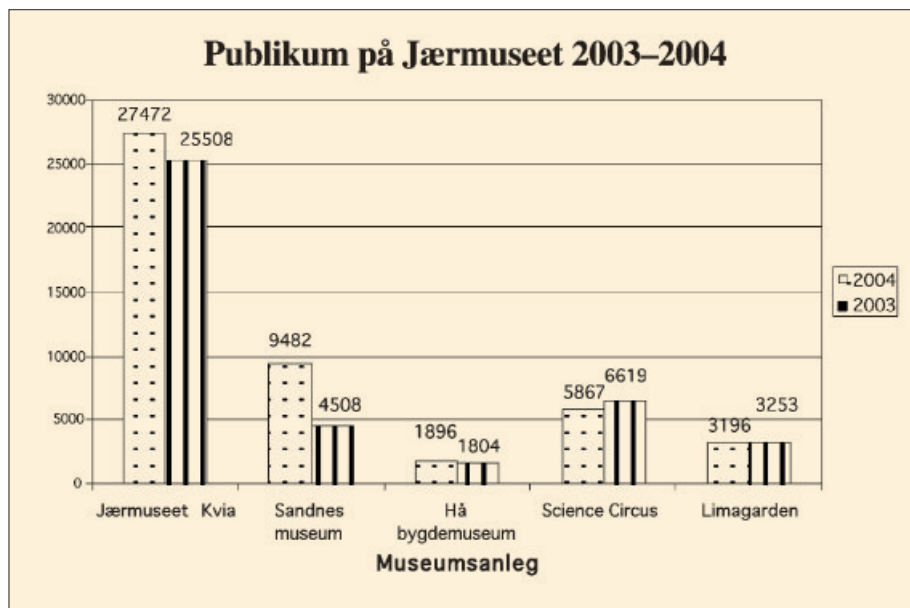
Utstillinga «*Alle teller*» på Abelloftet blei åpna 9. februar 2005 av kulturminister Valgerd Svarstad Haugland.

Som det går fram av oppstillinga ovanfor har prosjektet mottatt både offentleg og privat støtte, i 2004 til saman kr. 235.000,- kroner. Elles er det nytta overførte midlar, vitensentermidlar og eigenkapital frå Jærmuseet til utstilling og bygningsmessig tilrettelegging.

Vitensenteret på Kvia

Hovudfokus for Jærmuseet Kvia har også dette året vore oppbygginga av dei nye vitensenterutstillingane. Jærmuseet har i 2004 mottatt siste del av tilskotet, kr. 3,27 av i alt 11 mill. kroner frå KKD. Vitensenteret med utstillinga «*Men mat må me ha*» åpna 22. mai 2005.

I Museumsmeldinga «Kjelder til kunnskap og oppleving» (1999–2000) blei vitensenteret på Kvia omtala som eit pilotprosjekt for vitensentra i Norge.

«Vitensenter på hjul»

Jærmuseet fekk i 2003/2004 kr. 885.000,- kroner frå Den kulturelle skulesekken til prosjektet «*Vitensenter på hjul*». Prosjektet skulle vidareutvikla og fornya det ambulerande realfagstilbudet Science Circus. Prosjektet kom i gang i januar 2004. Leiaren av Science Circus, Ivar Reed Nakken, brukte derfor storparten av året til å utvikla og produsera nye eksperiment. Det nye «Jærmuseet – Science Circus» var på vegen frå slutten av oktober 2004.

Fram til midten av desember nådde S.C. å besøka 16 skular i Rogaland med i alt 5.867 elevar.

Det er i tillegg gjennomført kurs for lærarane på dei fleste skulane som blei besøkte.

Undervising på Kvia. I dag er det fuglar og zoologi som står på timeplanen. Elevar frå Orre og Motland studerer fuglane i læreboka på faktarommet på Jærmuseet Kvia. Men det er langt meir spennande å «åpna» ein ekte fugl, og sjå koss den ser ut inni.

Publikumstilbudet

Samla besøk på Jærmuseet sine anlegg i 2004 var 47.913. Dette var over 9400 fleire besøkande enn i 2003.

Besøket på alle anlegga til Jærmuseet i 2004 var 47.913 mot 38.439 i 2003. Den største auken var på Sandnes museum med 9.482 (4.508 i 2003), mens det var 27.472 på Jærmuseet Kvia (25.508 i 2003).

Barn og unge – 4000 fleire elevar i 2004

Jærmuseet har lagt særleg vekt på å utvikla formidlingstilbud til grunnskuleelevar. Museet tok eit stort løft på dette arbeidsområdet i fjor då me auka talet på elevar i organisert undervisning med nærare 11.000. Det er gledeleg at me også dette året har auka talet på elevar med om lag 4000, medrekna alle aldersgrupper.

Til saman 22.212 barn og unge deltok i formidlingsopplegg i regi av Jærmuseet i 2004. Gruppene/skuleklassane hadde følgjande fordeling:

	2004		2003		2002	
	Grupper	Elevar	Grupper	Elevar	Grupper	Elevar
Barnehagar	82	1 566	35	927	55	1 424
Barnetrinnet	556	12 829	261	11 368	211	4 631
Ungdomstrinnet	238	5 465	121	4 998	21	774
SFO, Ferie-, fritidsgrupper	38	1 246	11	301	10	212
Vidaregåande / Studentar	43	1 106	27	683	23	603
Sum	957	22 212	455	18 277	320	7 641

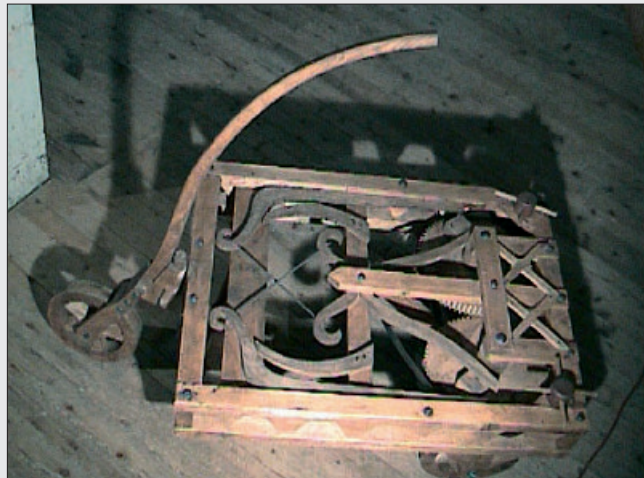
Nye tilbud på Limagarden

Jærmuseet overtok driftsansvaret for Gjesdal bygdemuseum frå 1. januar 2004. Jærmuseet vil særleg styrka og utvikla formidlinga mot grunnskulen. På Limagarden blei det i 2004 lagt til rette for tre ulike undervisningsopplegg – to for mellomtrinnet i grunn-

Aktivtetsveke på Limagarden. Frå v.: Bettina Sandstøl, Siri Vølstad Jensen og Edel Marlen Taraldsen. Kunsten å gå på styler har utfordra barn i fleire generasjonar, og jammen er det moro når ein berre får kontroll på balansen. Foto: Jærmuseet.

«Menneska har ikkje forstått før dei kan bruka kunnskapen i ein ny situasjon.»

(Gardner)

Undervising Sandnes. Då Leonardo da Vinci laga sin «bil» tidleg på 1500-talet, brukte han springfjør som drivkraft. Her er det elevar frå den internasjonale skulen i Stavanger som får prøva ut springfjørprinsippet i eigne musefellebilar. Foto: Jærmuseet.

skulen og eit opplegg som galdt SFO/ferieklubbar i juni.

Saman med kulturavdelinga i Gjesdal kommune arrangerte Jærmuseet ei aktivitetsveke for barn i alderen 6 – 13 år rett etter skuleslutt. Opplegget blei raskt fullteikna, og var ein stor suksess.

Nysgjerrigper

Jærmuseet har ansvar for den regionale juryen i Nysgjerrigper-konkurransen, ein landsomfattande forskar-konkurransen for barneskulen. Dei klassane som leverte dei beste bidraga frå Region Sør (Rogaland, Agderfylka, Vestfold og Telemark) blei inviterte til å presentera sine bidrag på Jærmuseet Kvia søndag 6. juni

Temporære utstillingar og arrangement

Jærmuseet har i 2004 gjennomført tre temporære utstillingar:

- «Torv» og «Kva gøymer seg i skuffer og skap?» (Grødaland)
- «Hønseshold på Jæren i eldre tid» (Jærmuseet Kvia)
- «Det gåtefulle Kina», vandreutstilling (Sandnes museum)

Det har til saman blitt arrangert 29 aktivitetsdagar og åpne tilskipingar fordelt på museet sine ulike avdelingar: Limagarden (2), Grødaland (4), Varden Sjøredningsmuseum (1), Jærmuseet Kvia (12), Sandnes museum (9), inkludert Vitenforum og bokkafe.

Sandnes museum var også arena for *Forskningstorget* som blei arrangert under Forskningsdagane i slutten av september.

*Kinautstilling.
Temporær
utstilling laga av
Naturhistorisk
Museum i Oslo.
Vist på Sandnes
Museum i 2004.*

«Frå kodn til komla». 26. september var det aktivitetsdag med «frå kodn til komla» på Limagarden i Gjesdal. To av dei yngste deltakarane prøvde å hakka halm med den gamle hakkmaskinen. Foto: Jærmuseet.

Redningsstasjonane feira 150 års jubileum i 2004. Redningsselskapet, Refve redningsstasjon, Jæren Kystlag, Sirevåg Dykkerklubb, Ogna Camping, Hå Historie- og Ættesogelag og Jærmuseet gjekk saman om å markera jubileet med eigen aktivitetsdag på Varden Sjøredningsmuseum søndag 27. juni. Fylkesordførar Roald G. Bergsaker åpna arrangementet. Generalsekretær i Redningsselskapet, Monika Kristensen Solås, var også til stades. På vegne av Ekofisk-eigarane overrekte informasjonssjef Ingvar Solberg i ConocoPhillips henne ein gavesjekk på 738.000 kroner. Medlemmer av shantykoret frå Stavanger applauderer. Foto: Jærmuseet.

Museumsreforma

Dei sju jærkommunane utgjer den folkerikaste museumsregionen i Rogaland med nærare 140.000 innbyggjarar, og over 22.000 grunnskuleelevar. Frå 1. januar 2004 har Jærmuseet forvaltningsansvaret for 40 antikvariske bygningar, i tillegg til nye museumsbygg på Kvia og fleire andre driftsbygg.

Jærmuseet overtok drifta av Gjesdal bygdemuseum frå 1. januar 2004, men fekk ingen nye konsolideringsmidlar dette året.

Jærmuseet har likevel komme eit godt stykke på veg i vår region for å oppfylle intensjonane med Museumsreforma. Som følgje av Museumsreforma har museet i åra 2001–2003 fått tilsett avdelingsleiar for Sandnes

museum, kontorleiar (museet hadde ingen fast administrativ stilling frå før), mekanikar og bygningsteknikar.

Sidan mai 2002 har Jærmuseet overtatt driftsansvaret for 3 tidlegare museer i Sandnes, Hå bygdemuseum og Gjesdal bygdemuseum. Dette har tilført museet ein antikvarisk bygningsmasse på 32 fleire bygningar, 6 andre driftsbygg og omlag 21.000 fleire gjenstandar.

Erfaringane viser at det kan vera tenleg å gjennomføra den regionale konsolideringa stegvis. Som nemnt overtok Jærmuseet driftsansvaret for Gjesdal bygdemuseum frå 1. januar 2004. Her er ein så heldig at det er ei 60 % vaktmeisterstilling knytt til desse anlegga. Utfordringa for Jærmuseet er å følgja opp dei admi-

Syklokooperet. Hausten 2004 kom ein ny interaktiv stasjon, Syklokooperet, på plass på Flyhistorisk Museum Sola og har blitt ein populær aktivitet. Men her kjem du ikkje høgt sjølv om du trør i veg, for hittil har ingen klart å byggja eit helikopter som kan letta bare med muskelkraft. Foto: Jærmuseet.

nistrative sidene ved drifta og ikkje minst styrka dei lokale anlegga si rolle som formidlingsarenaer – særleg mot grunnskulen. Dette oppfatar me også som ein viktig intensjon ved Museumsreforma. Jærmuseet har så langt omdisponert noko formidlingsressursar frå hovudanlegget på Kvia til Limagarden i Gjesdal, og brukt midlar frå Den kulturelle skulesekken til å få utarbeidd særleg tilpassa undervisningsopplegg. Dette arbeidet vil bli ført vidare i 2005.

Ein har også sett inn meir formidlingsressursar mot Flyhistorisk Museum i Sola.

Fagleg arbeid

Nettverket for samtidsdokumentasjon

Jærmuseet er ein av «veteranane» i samtidsnettverket. I 2004 la me til rette for formidling av samtidsdokumentasjon i samband med den nye utstillinga «Men mat må me ha». Det blei bygd fleire eksperiment som formidlar samtidshistorie:

- **Veksthus** etter profesjonelle krav, dvs. eit automatisert, datastyrt hus, der me dyrker tomatar slik dei norske produsentane gjer dette i dag.
- **Rugemaskin** der me klekker ut kyllingar og som dannar ramma for å formidla historia om moderne fjørfeindustri.
- **«Lag deg ein plogkropp»** – eit eksperiment der publikum får laga seg ein liten suvenir med moderne industrideknologi

I studiemagasinet fekk den første TRALLFA-roboten frå 1969, plass.

Nettverket for kulturlandskap

Tilbakeføring av kystlynghei. Jærmuseet deltar og i nasjonalt nettverk for kulturlandskap som blei starta opp i 2004. Jærmuseet sitt bidrag til nettverket er prosjektet: *Tilbakeføring av kystlynghei.*

Kulturlandskapet gjennomgår store endringar. På låg-Jæren er den tidlegare så særprega kystlyngheia så godt som borte. Med det er også ein historisk viktig utmarksressurs borte for det jærsk jordbruket. Samstundes er kystlyngheia ein truga landskapstype med tanke på biologisk mangfald.

Prosjektet er eit samarbeid mellom Hå kommune, Planteforsk Særheim som fagansvarleg og Jærmuseet som prosjekteigar.

Prosjektet samlar og systematiserar dokumentasjon som kan bli ein kunnskapsbase innan fagfeltet. Gjennom dokumentasjon og samarbeidet med ein fag-institusjon får prosjektet ein tverrfagleg formidlingsverdi som Jærmuseet vil nytta aktivt overfor skular og publikum

NAV – det nasjonale nettverket av vitensentra

Jærmuseet er med i nasjonale vitensenter-nettverket (NAV). Dette nettverket arbeider særleg for å styrka og fremja forståinga for realfag og teknologi mellom barn og unge. Seks regionale vitensentra får driftsstøtte frå UFD v/Norges Forskningsråd.

Samlingar, sikring, bevaring

Jærmuseet har i hovudsak berre tatt imot gjenstandar som høver med innsamlingsplanar og prioriterte ar-

«Eggande dag». Toler egga at eg står på dei? Sondag 9. mai blei det arrangert «ein eggande dag» på Jærmuseet Kvia. Denne dagen fokuserte me på fjørfehald og eggproduksjonen på Jæren, og publikum fekk bli med på ulike eksperiment og aktivitetar med egg. Dette temaet har også fått sin eigen stasjon i dei nye utstillingane.

Gode samarbeidspartar på Jærmuseet Kvia

Husflidsdagen. Dei siste åra har Jæren Husflidslag lagt den årlege «Husflidsdagen» til Jærmuseet Kvia. Aktivitetsdagen 12. september hadde stor oppslutning både frå medlemmer og publikum. Her demonstrerer Torbjørg Ravndal knipling. Somme viste og fram fargerike strikketepper.

Bildet til venstre: Førebuing til jul. Vennelaget for Jærmuseet Kvia stod for ulike aktiviteter og juleførebuingar søndag 5. desember. Her blir det laga sopolimar på låven.

Foto: Jærmuseet.

«Kva gøymer seg i skuffer og skap?» Skatter frå samlinga utstilt på Grødaland. Foto: Ingeborg Nærland Skjærpe, Jærmuseet.

beidsområde – som for vårt vedkommande er knytta til samtid og nær fortid.

Jærmuseet sine samlingar pr. 31.12.2004

	Samlingar	
	<i>Tilvekst 2004</i>	<i>Totalt</i>
Samlingar (aksjesjonar)	37	737
Gjenstander	330	28 147
Dokumentasjonsfoto	4 163*	55 700
Fotografi i samlingar	Ca 20 000	Ca. 94 200
Privatarkiv	4	74
Lydband	12	290
Video – eigen dokumentasjon	5	77
Film/video i samlingar	0	340
Eigne bibliotek	Ca. 250	Ca. 4 800
Periodika	4	898**

* Sågodt som alle eigne foto er digitale.

** Samlinga av periodika utgjer omlag 80 hyllemeter, og boksamlinga utgjer omlag 52 hyllemeter.

Det innsamla materialet, både gjenstandar, arkiv- og fotomateriale er i all hovudsak frå 1900-talet. Museet har fått fire nye privatarkiv frå handel, trevareindustri og lokalt lagsarbeid. Alle er frå tida etter 1946.

I tillegg har museet fått tilvekst til seks privatarkiv. Største tilveksten gjeld arkivet til F.A. Underhaug fabrikk, seinare Kverneland Nærbø. Dette materialet er frå oppstarten i 1907 til fusjonen med Kverneland ASA i 1986, og vidare fram til Kverneland Underhaug/Nærbø blei lagt ned i 2004. Arkivet inneheld m.a. om lag 20 000 foto, vesentleg frå tida 1960–2000 og heile teikningsarkivet frå 1960 til i dag.

Museet har pr. dato 140 hyllemeter arkivmateriale.

Museumssamlingar på stadig flyttefot

1. april 2004 avslutta museet det store fylkesfinansierte flytteprosjektet av gjenstandar til fjernmagasinet på Åmøy. Denne flyttinga har pågått sida 2002 og me har flytta til saman 2 100 gjenstandar. Det største talet, om lag 1500 gjenstandar, er ei lokal samling frå det tidlegare Sandnesmuseet. Men det største volumet er Jærmuseet sine landbruksamlingar, med 570 gjenstandar.

Dette året er også store privatarkiv flytta midlertidig til Åmøy. Museet har nå avslutta leigeavtalen for alle bygningar på Hognestad i Time. Frå 2005 har me inngått ny avtale om leige av ein driftsbygning på Njølstad, Hå.

Det har også vore stor aktivitet med flytting av samlingane i Sandnes. Bygget som romma Øglændsmuseet si utstilling og samling i Holberggt. er rive. Deler

av samlinga er flytta til Øglænd/Varner Invest sitt anlegg på Kvål. I dag er Jærmuseet sine samlingar spreidde på seks lokalitetar utanom museumsbygga på Kvia og i Sandnes.

Våren 2004 blei store deler av museet sine fotosamlingar flytta inn i nytt *spesialrom for foto- og filmnegativ* på Kvia.

Fotobevaringsnettverket

Prøveprosjektet *Fotobevaringsnettverk i Rogaland* blei slutført i 2004 då førstearkivar Lisabet Risa leverte ein omfattande prosjektrapport som både inneheld fotografihistorie for Rogaland og eit oversyn over alle fotosamlingar i arkiv og muse. Prøveprosjektet har hatt ei styringsgruppe der Målfrid Grimstvedt, Jærmuseet er leiar. Rapporten skisserer ei rekke prioriterte oppgaver for fotovernarbeidet i fylket.

Bøker og publikasjonar

Jærmuseet har i 2004 lagt til rette for og bidratt til bokprosjektet «*Industrieventyret på Jæren*», ei bok om jærindustrien skriven av historikar, dr. art. Lars Gaute Jøssang.

Forfattere har m.a. nytta seg av museet sine arkiv. Jærmuseet har dessutan hatt biletredaksjonen av boka.

Boka kom på Det Norske Samlaget i september 2004 og er den første samla industrihistoria for denne regionen.

Årboka «Sjå Jæren» for 2004 var eit spesialnummer om Hå-elva, og blei produsert i samarbeid med Håelva elveeigarlag.

Dølahesten er avduka, og sentrale aktørar er vel fornøgde. Frå venstre: Kunstnaren Oddmund Raudberget, formann i representantskapet Tobias T. Gudmestad, ordførar Terje Mjåtveit, og Gabriel L. Bø.

Bak: Kunstnaren Per Odd Aarrestad, som har vore konsulent for prosjektet, og formannen i Jæren Dølhestlag Per N. Aarrestad.

Foto: Bjørg Sandve, Jærmuseet.

Sokkelen til skulpturen er av same steinen som blei brukt til alteret i den nye kyrkja på Nærbø. Den vog truleg over fem tonn og museet måtte få dugnadshjelp frå Brødrene Risa for å få han på plass.

Foto: Jærmuseet.

Særskilde gåver og hendingar

I mellomkrigstida og fram til traktoren overtok som viktigaste trekk-kraft i jærjordbruket, var dølahesten ein viktig og trufast medhjelpar for bøndene på Jæren. I denne perioden fanst det om lag like mange dølahestar som fjordhestar her i regionen. Jæren Dølhestlag blei stifta i 1935 og ville gjerne minnast dølahesten på Jæren ved å reisa ein skulptur. Sidan dølhestlaget samla

medlemmer frå alle jærkommunane meinte dei at Jærmuseet Kvia måtte vera rette staden, noko museet sitt styre takka ja til. Skulpturen er laga av kunstnaren Oddmund Raudberget, og blei avduka av Hå-ordførar Terje Mjåtveit 19. september 2004.

Steinen som utgjer sokkelen for skulpturen har si eiga historie. Det er resten av steinen som blei brukt til alteret i den nye kyrkja på Nærbø.

Resultatrekneskap 2004

	2 004	2 003
INNTEKTER		
FASTE OFFENTLEGE TILSKOT	10 399 177	9 535 900
SALSINNTEKTER	282 045	304 180
ENTREINNTTEKTER	354 476	367 642
UTLEIGE	186 170	190 255
BOKSAL	53 135	55 337
MEDLEMSSKAP/ANNONSER	126 689	118 550
JORDBRUKSINNTEKT	40 966	87 560
DIVERSE INNTEKTER	96 030	7 812
BRUK AV ØYREMERKA TILSKOT	6 983 745	2 152 503
REFUSJONAR	177 054	203 143
Sum driftsinntekter	18 699 487	13 022 882
DRIFTSKOSTNADER		
LØNNSKOSTNADER	7 613 725	5 569 075
HONORAR	100 559	36 650
SOSIALE KOSTNADER	1 989 482	1 451 263
INNKJØP AV VARER FOR SAL	240 697	214 990
KJØP INVENTAR OG MATERIELL	366 071	472 379
VEDLIKEHALD BYGG	448 706	331 611
NEDSKRIVING BYGG	535 262	219 269
VEDLIKEHALD ANLEGG	252 966	357 279
VEDLIKEHALD UTSTYR/SAMLINGAR	156 966	169 735
VITENEKSPERIMENTOPPPBYGGING	2 366 726	691 034
KONTOR OG ADM.KOSTNADER	485 334	377 294
STRAUM OG REINHOLD	471 116	571 939
LAGERLEIGE	49 811	51 094
AVGIFTER/FORSIKRINGAR	236 345	212 722
REISER/KURS/TRANSPORT	559 023	333 247
GARDSDRIFT	113 153	127 909
MARKNADSFØRING/UTSTILLING	651 774	442 050
PUBLIKASJONAR/DOKUMENTASJON	120 706	102 921
ORD. AVSKRIVINGAR	80 911	38 734
KJ. TENESTE/HONORAR SJØLV.N.ÆR.	1 573 342	471 043
ANDRE DRIFTSKOSTNADER	510 697	307 461
Sum driftskostnader	18 923 373	12 549 696
Driftsresultat	-223 886	473 186
Renteinntekter	282 999	444 230
Årsresultat	59 113	917 416
Overført annan egenkapital	59 113	917 416

Nærbo, 18.03.2005

Martha Ulvund
Styreleiar

Roald G. Bergsaker

Karl Edvard Aksnes

Terje Mjåtveit

Kurt Randeberg

Elfinn Lea

Ivar Rusdal

Per Øhman

Michael Evans

Solveig Hope

Jostein Rovik

Målfrid Snørteland
Museumsdirektør

Balanse pr. 31.12.2004

Eigendelar	Note	2 004	2 003
ANLEGGSMIDLAR			
Varige driftsmidlar			
Informasjonssystem	2	49 466	
Byggetrinn 1	2	0	0
Byggetrinn 2	2	0	0
Inventar/utstyr	2	0	0
Kontorinventar/utstyr Sandnes	2	59 742	70 285
EDB-utstyr	2	0	0
EDB-installasjon Sandnes	2	83 924	119 892
EDB-dokumentstyring	2	96 200	
Bilar/transportmidlar	2	234 733	121 333
Samlingar	5	200 000	200 000
Sum varige driftsmidlar		724 065	511 510
Innskot Nærbo Handelslag		20 764	18 547
Eigenkapitaltilskot KLP		28 917	16 906
Sum finansielle anleggsmidlar		49 681	35 453
Sum anleggsmidlar		773 746	546 963
OMLØPSMIDLAR			
Varelager		178 936	167 910
Fordringar			
Kundefordringar		354 574	159 096
Merverdiavgift		5 925	
Andre kortsiktige fordringar		8 217	3 531
Sum fordringar		547 651	330 537
Bankinnskot kontantar og likn.	4	13 713 891	12 401 467
Sum omløpsmidlar		14 261 542	12 732 003
Sum eigendelar		15 035 288	13 278 967
BALANSE EIGENKAPITAL OG GJELD			
Eigenkapital			
Innskoten eigenkapital			
Grunnkapital	5	200 000	200 000
Opptent eigenkapital			
Annan eigenkapital		4 703 888	4 644 775
Sum eigenkapital		4 903 888	4 844 775
GJELD			
Ubrukte øymerka midlar			
Ubrukte midlar, byggetrinn 1	1	255 188	255 188
Ubrukte midlar, byggetrinn 2	1	0	0
Vitensenterutstillingar	1	3 616 774	2 686 378
Andre øymerka tilskot	1	2 977 582	3 117 507
Sum ubrukte øymerka midlar		6 849 544	6 059 073
Anna langsiktig gjeld			
Hå kommune		288 000	288 000
Sum anna langsiktig gjeld		288 000	288 000
Kortsiktig gjeld			
Vennelaget		5 403	5 988
Leverandørgjeld		1 300 081	919 505
Skuldig skattetrekk		378 362	253 916
Skuldig arbeidsgjevaravgift		195 332	168 816
Skuldige feriepengar inkl.larb.gj.avg		927 262	706 193
Påløpt løn		152 600	0
Skuldig meirverdiavgift			3 433
Forskot inntekter		34 816	29 269
Sum kortsiktig gjeld		2 993 856	2 087 119
Sum gjeld		10 131 400	8 434 192
Sum gjeld og eigenkapital		15 035 288	13 278 967